

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Силабус навчальної дисципліни
«Основи педагогіки у вищій школі»

Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити / 90 годин
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	Згідно з розкладом в аудиторіях кафедри філософії, біоетики та іноземних мов. Вул. Пастера, 2
Викладач(-і)	Чуйкова Олена Володимирівна, к. філос. н., доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри філософії, біоетики та іноземних мов
Контактна інформація	Чуйкова Олена Володимирівна, к. філос. н., доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри філософії, біоетики та іноземних мов +380675723975 chuikova.olena@onmedu.edu.ua mallena0707@ukr.net Кабінет № 17 кафедри філософії, біоетики та іноземних мов. Вул. Пастера, 2 <i>Очні консультації:</i> четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 <i>Онлайн консультації:</i> четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 <i>Microsoft Teams</i> або через <i>Telegram/Viber</i>

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами вищої освіти здійснюється через очні зустрічі. У разі переходу на дистанційне навчання комунікація буде здійснюватися за допомогою E-mail та програм: Microsoft Teams, Moodle, Telegram та Viber.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи педагогіки у вищій школі» є педагогічний процес, що здійснюється в закладах вищої освіти, його сутність, закономірності, тенденції і перспективи розвитку.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Пререквізити і постреквізити курсу (Місце дисципліни в освітній програмі)

Вивчення дисципліни «Основи педагогіки у вищій школі» забезпечується фундаментальною дисципліною «Філософія з циклом академічної добросовісності», а також знаннями соціально-гуманітарних дисциплін I курсу (зокрема «Історія України та української культури», «Історія медицини», «Соціологія та медична соціологія», «Історія національної філософської думки»). В той же час вивчення цієї дисципліни предметно пов'язане та забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти до оволодіння такими дисциплінами, як «Медична деонтологія», «Конфліктологія», «Антропологія», «Медична психологія».

Мета курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи педагогіки у вищій школі» є оволодіння комплексом знань про педагогіку у вищій школі, про авторські концепції, основні теорії, методологію, технології та методики викладання навчальних дисциплін у ВНЗ, системою професійних умінь та навичок, необхідних для здійснення майбутніх обов'язків, повноважень та функцій у викладацькій практиці, а також встановлення зв'язку з медичною педагогікою.

Завдання дисципліни:

1. Формування уявлення про сутність професійно-педагогічної діяльності, її цілісний і творчий характер;
2. Формування вміння педагогічної техніки (уміння саморегуляції, мовного і немовного контакту тощо);
3. Усвідомлення етичних аспектів професійної діяльності викладача вищої школи;
4. Формування та зміцнення установки на постійне особистісне та професійне самовдосконалення;
5. Озброєння вміннями творчо використовувати найбільш раціональні засоби організаційно-педагогічної та управлінської діяльності;
6. Поглиблення знань з основ педагогіки у вищій школі;
7. Осмислення значущості педагогіки вищої школи для викладацької діяльності у медичному вищі;
8. Озброєння вміннями використовувати набуті педагогічні знання у повсякденному спілкуванні та організації взаємин з іншими суб'єктами та об'єктами навчально-виховного процесу у вищі;
9. Забезпечення ґрунтовного засвоєння основ педагогічної науки, теорії виховання та теорії навчання (дидактики).

Очікувані результати

За результатами вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

Знати:

- структуру і зміст навчального процесу в закладі вищої освіти;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

- теорії навчання у вищій медичній школі;
- поняття про дидактику, категорії дидактики;
- методи забезпечення ефективного пізнавально-виховного процесу;
- зміст і напрямки освіти у вищій школі в Україні;
- педагогічні та медико-педагогічні концепції та теорії;
- ціннісні освітні орієнтації лікаря вищої школи.

Вміти:

- застосовувати педагогічні знання у повсякденній діяльності медика;
- планувати, організовувати і аналізувати різноманітні види навчальних і дистанційних занять;
- розробляти ефективну дидактичну систему організації навчально-виховного процесу;
- використовувати сучасні педагогічні технології організації освітньо-виховного процесу;
- апробувати і використовувати інноваційні прийоми, методи та засоби навчання і виховання, що застосовуються в системі педагогічного процесу.

Володіти навичками:

- розробки педагогічних технологій освітньо-виховної взаємодії;
- інноваційної дослідно-експериментальної форми педагогічної діяльності;
- контролю за навчальними досягненнями;
- автономної самостійної освіти лікаря як форми реалізації власного освітнього потенціалу у медичній практичній діяльності.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс викладається у формах лекцій (4 год.), семінарських занять (26 год.), а також – через організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти (60 год.); всього – 90 год. (3 кредити).

Вивчення дисципліни реалізується на основі таких методів навчання:

- за домінуючими засобами навчання: вербальні, наочні;
- складання графічних схем;
- розв'язання творчих завдань;
- тестування;
- групові дискусії з проблемних ситуацій;
- виконання письмових завдань;
- індивідуально-контрольна співбесіда;
- логічні вправи;
- рольові (ділові) ігри;
- ситуаційні завдання («кейс-метод»);

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

- проблемний метод навчання, який націлений на формування у здобувачів вищої освіти спроможності до діалогу та вміння відстоювати свою власну думку;

- метод навчання «мозковий штурм», який спонукає здобувачів вищої освіти проявити творчий підхід і знайти альтернативні методи вирішення запропонованих завдань шляхом вільного вираження думок.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Педагогіка як наука. Загальні засади педагогіки вищої медичної освіти. Історія педагогіки і медичної педагогіки.

Тема 2. Сутність і структура навчально-пізнавальної діяльності у вищій школі. Педагогічний процес у вищій медичній школі.

Тема 3. Теорії навчання у вищій медичній школі. Система освіти. Дидактика. Поняття про дидактику. Категорії дидактики.

Тема 4. Методи навчання у вищій медичній школі. Інноваційні методика. Теорії виховання у вищій медичній школі. Проблеми виховання молоді.

Тема 5. Формування комунікативної компетентності педагога у вищій медичній школі. Концепції практичної медичної педагогіки.

Тема 6. Організація профілактичного заняття. Корегуюча медична педагогіка. Освітній потенціал лікаря як безперервна освіта. Андрагогіка.

Перелік рекомендованої літератури:

1. Аненкова І. П. Педагогіка. Навчальний посібник / І. П. Аненкова, М. А. Байдан, О. А. Горчакова, В. М. Русол. – Львів: Новий світ-2000, 2018. – 567 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. Навчально- методичний посібник для студентів закладів вищої освіти / С. С. Вітвицька, Н. М. Андрійчук. – 2-ге вид. перероб і доп. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2019. – 312 с.
3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підручник / С. С. Вітвицька. – Київ: ЦНЛ, 2018. – 384 с.
4. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко. – Д., 2014. – 416 с.
5. Зайченко І. В. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / І. В. Зайченко, В. М. Теслюк, А. А. Каленський / За ред. проф. І. В. Зайченка. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 484 с.
6. Закон України «Про освіту»: чинне законодавство станом на 01 лютого 2018 року: офіц. текст. Київ : АЛЕРТА, 2018. – 120с.
7. Калашнікова Л. М. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник./ Л. М. Калашнікова, О. А. Жерновникова. – Харків, 2016. – 260 с.
8. Козак Н. Л. Університетська освіта. Навч. посіб. / Н. Л. Козак, І. М. Шоробура. – К.: Каравела, 2018.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

9. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]: підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях відповідно до сформульованих завдань з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності надається перевага стандартизованим методам контролю: усному опитуванню, структурованим письмовим роботам, дискусіям, ролевим іграм, доповідям, тестуванню. При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу вищої освіти виставляються оцінки за 4-бальною традиційною шкалою. Поточна успішність розраховується як середній поточний бал, тобто середнє арифметичне всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми, наприклад 4,75.

Оцінювання поточного контролю з дисципліни:

Оцінка «5» виставляється, якщо:

здобувач бере активну участь у семінарському занятті: демонструє глибокі знання історико-педагогічної бази, розуміє основні проблеми педагогіки вищої школи; є активно задіяним в обговоренні проблемних ситуацій, вміє аргументовано захистити своє ставлення до певної проблеми; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей; користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; спроможний вільно використовувати отримані знання у своїй професійній сфері; тестові завдання (за необхідності) виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані.

Оцінка «4» виставляється, якщо:

здобувач бере участь у семінарському занятті: демонструє належне володіння історико-педагогічною базою, педагогічною теорією сьогодення, але у відповіді присутні незначні помилки, які суттєво не змінюють загального ходу думки; у відповіді іноді наявна невпевненість у спробах прикладення загальних положень до вирішення конкретно-наукових проблем, або, навпаки, розуміння сутності конкретних практичних завдань у підсумку не призводить до належного узагальнення; здобувач користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття; тестові завдання (за необхідності) виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, у відповідях на відкриті питання наявні поодинокі помилки у визначеннях.

Оцінка «3» виставляється, якщо:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

активна робота здобувача на семінарському занятті є епізодичною і чергується з відвертою пасивністю; відповідь переважно є репродуктивною і позбавленою належного розуміння, в ній наявні значні прогалини в знанні історії педагогіки, плутанина в осмисленні ключових питань; здобувач затрудняється навести приклади, що мали б конкретизувати відповідь; тестування (за необхідності) виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання є поверхневими, з явними суттєвими помилками у визначеннях і логіці викладення.

Оцінка «2» виставляється якщо:

здобувач на семінарському занятті є лише спостерігачем, він не виступає і не задає питань, незацікавлений у вивченні матеріалу; не здатен відповісти на питання навіть на рівні репродуктивного відтворення матеріалів методичного посібника; питання від викладача, що мали б наводити на думку, не є для нього зрозумілими; відсутня елементарна здатність типізувати філософські вчення за ознаками часу та місця походження; тестування не виконано.

Здобувач отримує залік за умови виконання вимог навчальної програми та за наявності середнього балу за поточну навчальну діяльність не менше 3,00.

Форми і методи підсумкового контролю

Підсумковий контроль з дисципліни «Основи педагогіки у вищій школі» не передбачено.

Отриманий середній бал за дисципліну шляхом його помноження на 40 (отримана оцінка округлюється до цілих) конвертується в оцінку за 200-бальною шкалою, яка, свою чергу, переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою.

Середній бал за дисципліну	Оцінка з дисципліни за 200-бальною шкалою	Оцінка з дисципліни за 4-бальною шкалою (традиційна оцінка)
4,62–5,0	185–200	5
3,77–4,61	151–184	4
3,0–3,76	120–150	3

Самостійна робота

Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Завдання необхідно виконувати вчасно згідно дедлайну. За невчасне виконання завдання здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку. Якщо

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, то відпрацювання здійснюється у встановлені викладачем терміни відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ОНМедУ» (посилання на положення на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/osvitnij-proces.pdf>). Перескладання здійснюється відповідно до затвердженого графіку.

Політика щодо академічної доброчесності

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (посилання на положення на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennja-pro-dobrochesnist.pdf>) та визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти:

- ♦ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- ♦ посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

Політика щодо відвідування та запізнень

Для отримання задовільної оцінки обов'язковим є відвідування і робота на аудиторних (лекційних та семінарських) заняттях. Запізнення здобувача вищої освіти дозволяється не більше ніж на 10 хвилин.

Мобільні пристрої

На занятті допустимим є користування мобільними пристроями з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії

Під час знаходження в аудиторії мають культивуватися такі цінності: повага до колег; толерантність до інших; сприйнятливість та неупередженість; аргументованість згоди або незгоди з думкою інших учасників дискусії, а також власної думки; шанування гідності особистості опонента/-ки під час спілкування; дотримання етики академічних взаємовідносин.